

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci žalobcu: **J.**, bytom **Ž.**, **P.**, adresa na doručovanie **B.**, **Ž.**, proti žalovanej: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, so sídlom v Bratislave, Ul. 29 augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 27. mája 2010, číslo 16499/2010-BA o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 5. apríla 2011, č. k. 20Sn/6/2010-46, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 5. apríla 2011, č. k. 20Sn/6/2010-46, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 5. apríla 2011, č. k. 20Sn/6/2010-46 zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia z 27. mája 2010 číslo 16499/2010-BA, ktorým žalovaná zmenila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Žilina z 3. marca 2010 číslo 700-1610239010-GC04/10 tak, že z výrokovej časti vypustila text „...§ 152a zákona v znení neskorších predpisov...“ a vo zvyšku napadnuté rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdila. Uvedeným rozhodnutím pobočky žalovanej v Žiline z 3. marca 2010 číslo 700-1610239010-GC04/10 bolo žalobcovi predpísané poistné na nemocenské poistenie,

starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, poistné na invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity v celkovej sume 538,20 € za obdobie júl 2009 až december 2009, lebo je ako samostatne zárobkovo činnou osobou /ďalej len "SZČO"/, ktorá je povinná platiť poistné a príspevky.

Krajský súd poukázal na skutočnosť, že existencia oprávnenia na vykonávanie advokátskej činnosti je podmienená zápisom advokáta v zozname advokátov, vedenom Slovenskou advokátskou komorou /ďalej len „SAK“/. Až do času, kým advokát nebol vyčiarknutý z takého zoznamu, má táto skutočnosť za následok, že je advokátom, a preto musí byť považovaný za SZČO pre potreby zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného dôvodu je povinne nemocensky poistený podľa § 14 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a povinne dôchodkovo poistený podľa § 15 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnom poistení a vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 zákona o sociálnom poistení. Na výkon advokátskej činnosti je teda oprávnený len advokát, zapísaný do zoznamu advokátov vedeného SAK. Vymedzenie SZČO podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení je odvodené od samotného oprávnenia na vykonávanie činnosti advokáta. Zmenou formy výkonu advokácie žalobcovi nezaniklo postavenie advokáta ako SZČO podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení a ani povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie podľa § 21 ods. 4 písm. b/ zákona o sociálnom poistení, z dôvodu, že mu nezaniklo oprávnenie na výkon tejto činnosti. Žalobca aj ako konateľ spoločnosti s r.o. je naďalej nositeľom oprávnenia na poskytovanie advokátskej činnosti v zmysle § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení. Jeho oprávnenie zastupovať spoločnosť ako konateľ nemá za následok vyškrtnutie advokáta zo zoznamu advokátov. Naďalej mu preto zostáva zachovaná povinnosť advokáta platiť poistné ako SZČO, a to po celý čas, v ktorom je advokátom. Kým sú jednotlivé fyzické osoby – advokáti zapísaní do zoznamu advokátov, dotiaľ trvá ich oprávnenie vykonávať advokáciu aj vo forme konateľov a spoločníkov spoločnosti s ručením obmedzeným. Až zánikom tohto oprávnenia – vyčiarknutím zo zoznamu advokátov zaniká predpoklad na výkon advokácie ako taký, t. j. až zánikom tohto oprávnenia na výkon advokácie zaniká aj postavenie SZČO, špecifikovanej v § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení. Krajský súd považoval za preukázané, že v období od 1. júla 2009 do 31. decembra 2009 žalobca mal oprávnenie na výkon advokácie, lebo bol zapísaný v zozname advokátov SAK, a teda mal oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb.

o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, (ďalej len „zákon o advokácii“). Žalovaná preto nepochybila, keď považovala za vecne správne rozhodnutie svojho prvostupňového orgánu o povinnosti žalobcu zaplatiť poistné za uvedené obdobie.

Proti rozsudku krajského súdu včas podal odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil v celom rozsahu. Uviedol, že krajský súd aj žalovaná nesprávne aplikovali zákon o advokácii a jeho vzťah k zákonu o sociálnom poistení. Poukázal na § 71 ods. 2 písm. k/ zákona o advokácii, upravujúci oprávnenie Slovenskej advokátskej komory vydávať záväzné potvrdenia o forme výkonu advokácie podľa § 12 zákona o advokácii a o skutočnosti, či advokát je samostatne zárobkovo činnou osobou podľa osobitného predpisu. Tvrdil, že tým došlo k nepriamej novelizácii zákona o sociálnom poistení, z čoho vyplýva, že potvrdenie predsedníctva Slovenskej advokátskej komory nemožno považovať na účely sociálneho poistenia za právne irelevantné. Skutočnosť, že žalobca nie je od 6. novembra 2008 samostatne zárobkovo činnou osobou, o čom predložil potvrdenie SAK, správny orgán ani krajský súd nevzali do úvahy. Poukázal tiež na ustanovenie § 21 ods. 4 písm. b/ zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého povinné nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie zaniká vždy SZČO uvedenej v § 5 písm. b/ a c/ zákona o sociálnom poistení dňom zániku oprávnení. U žalobcu je preto dňom zániku tohto oprávnenia deň, kedy prestal vykonávať advokáciu samostatne teda 5. november 2008. Z toho dôvodu mu 1. júla 2009 nemohlo vzniknúť povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie, lebo od 6. novembra 2008 už nebol SZČO, čo je základným predpokladom na vznik týchto povinných sociálnych poistení.

Žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolania v medziach žaloby, v súlade s § 250ja ods. 2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej, ktorým bolo zmenené a potvrdené rozhodnutie pobočky Žilina o predpísaní poistného na nemocenské a dôchodkové poistenie.

Námietky, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje rozsudok krajského súdu boli v zásade zhodné s námietkami, ktoré žalobca uplatňoval už v konaní na súde prvého stupňa.

Odvolací súd zistil, že otázkou, či žalobca ako advokát – konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným je alebo nie je naďalej SZČO, sa správne orgány riadne zaoberali. Rozhodnutím z 2. decembra 2009 číslo 322-9255-GC-09/2009 žalovaná potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Žilina z 21. októbra 2009 číslo 701-27739/2009, ktorým rozhodla, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie 1. júla 2009. Žalobu žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu žalovanej Krajský súd v Žiline rozsudkom z 15. júna 2010, č. k. 20Sn/2/2010-36 zamietol a na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 28. septembra 2011, sp. zn. 9Sžso/35/2010, rozsudok krajského súdu potvrdil. V uvedených rozhodnutiach správnych orgánov, aj rozsudkoch krajského a odvolacieho súdu bolo riadne odôvodnené, prečo žalobcovi, ktorý sa od 6. novembra 2008 stal spoločníkom a zároveň konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným, poskytujúcej advokátske služby podľa § 15 zákona o advokácii, vzniklo dňa 1. júla 2009 povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie ako SZČO podľa § 21 zákona o sociálnom poistení. Až na tom základe rozhodli správne orgány o predpísaní poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie žalobcu za obdobie júl až december 2009.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd nemohol akceptovať názor žalobcu, že mu dňa 1. júla 2009 nemohlo vzniknúť povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie, lebo od 6. novembra 2008 už nebol SZČO, keďže žalobca opomenul okolnosť, že aj pri výkone svojej činnosti v inej forme obchodnej činnosti je naďalej advokátom, preto sa na neho vzťahuje osobitná úprava zákona o sociálnom poistení, podľa ktorej je pre potreby sociálneho poistenia samostatne zárobkovo činnou osobou. Navyše o tomto právnom názore, týkajúcom sa posudzovania žalobcu ako samostatne zárobkovo činnnej osoby už súd právoplatne rozhodol.

Krajský súd preto rozhodol vecne správne, keď rozhodol o povinnosti žalobcu platiť príslušné poistné z dôvodu, že je aj naďalej SZČO, oprávnenej na výkon činnosti podľa osobitného predpisu má aj povinnosť platiť poistné na sociálne poistenie.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nepovažoval námietky žalobcu za dôvodné a rovnako ako súd prvého stupňa rozhodnutie žalovanej považoval za zákonné, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo žalobca v konaní nebol úspešný a žalovaná nárok na náhradu trov konania nemá.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. júla 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Dagmar Bartalská